

Deák-Sárosi László

Közösségépítő zene

(Útravaló énekek. Véghelyi Balázs dalai versekre, gyerekhangra)

Útravaló énekek a címe annak a barátságos külsejű és tartalmú CD-nek, amely Véghelyi Balázs versmegzenésítéseit tartalmazza. A mindössze kilenc műsor-számból álló lemezen a versek mellett megszólal egy népdal és egy gitárszóló is. Elsőre nagyon heterogénnek tűnik az anyag. Előadói stílusok és műfajok keverednek benne. A dalokat kórus énekli, helyenként szólistákkal kiegészülve. A kíséretben van elektromos és akusztikus zongora, elektromos gitár, furulya, hegedű, citera, klarinét. Nehéz elképzelni ezzel a felállással egységes hangvételt, de az előadóknak ez mégis sikerül. Hogyan is?

Mindenekelőtt a kórus az, ami összetartja az egészet, hiszen az énekhangnak és a kórusnak mindenhez lehet és van köze. Alapból egy komolyzenei stílusréteget biztosít, ami átfedéseket tesz lehetővé a népzene és a könnyűzene (és rockzene) irányába. A kórus nagyrészt egy szólamban énekel, csak egy-egy kis időre kettőződnek meg a szólamok. A dallamok egyszerűsége és tisztasága a népdalokéval rokon. Bizonyára nem véletlenül énekelték el a *Fölszállott a páva* feldolgozását is, ami szépen belesimul a versmegzenésítések közé, illetve ezek a versmegzenésítések is illeszkednek a népdalok hangvételéhez.

Az elektromos gitár és zongora már önmagukban az igényes könnyűzene irányába tágítják a stílust, és fiatalos hangulati réteggel fodrozzák az énekhangok tisztaságát. A megfelelő helyeken bekapcsolódik a többi, főleg népi hangszer. Kinek a zenéje tehát ez a műsor?

A válasz első megközelítésre egyszerű, hiszen a verseket Véghelyi Balázs zenésítette meg, és előadóként is közreműködött. Mégis, a spektrum egyik végén ott a népdalfeldolgozás, a másikon Bárkányi Benjámín elektromosgitár-szólója. A kórust a zeneszerző édesanyja, Véghelyi Zsuzsanna vezényli, amelynek tagjai a százhalombattai Arany János Általános Iskola és Gimnázium tanulói.

A szerzők, előadók tehát egy együttesnél, baráti és családi körnél nagyobb közösség tagjai, de nem is teljesen függetlenek ezektől. Egy lokális közösség részei, amelyik olyan nagyon fontos a személyes identitás, illetve a nemzeti identitás között. Ez a társaság így, ebben a formában korábban nem létezett. A zene hozta össze őket. Mondhatom: ez a műsor közösséget teremtett, ami óriási dolog a mi individualista, atomizálódó és szétartó világunkban.

A megzenésített versek tematikailag is ezt az összetartozás-érzést idézik meg,

még a játékosabbak is, például a *Rögmászó hangya* (Csoóri Sándor verse). A népdal megéneklí a szabadságvágyat (*Fölszállott a páva*), de az egész műsor érzékelteti, mihez képest értendő a szabadság: a biztonsághoz képest. Az ember elröpülhet, ahogyan a *Felhőkergetőben* (Véghelyi Balázs verse), de haza is hozza az egész világot, és megosztja az övéivel.

Nem véletlen tehát, hogy a CD címe *Útravaló énekek* – Kányádi Sándor *Útravaló ének* című verse után –, hiszen nem mindegy, hogy aki világgá megy, az milyen céllal és lelkiülettal távozik, illetve tér vissza. Mi adhat tartalmat ebben a vonatkozásban az utazásnak? Ehhez a lemezen is hallható Kányádi-versből idézem a refrént: „A legeslegnagyobb öröm félelem nélkül élni.” Aki egy olyan közösséghez tartozik, mint ennek a lemeznek az előadói, és bátran hozzáteszem: hallgatói, annak van érzelmi alapja „félelem nélkül”, vagyis örömben élni.

(*Hungarovox Kiadó, 2010.*)